

HISTORIK

över

Svartå kapells tillblivelse och nu 96-åriga tillvaro.

För upprättande av rubricerande historik har till vårt förfogande stått följande material:

Kapellstyrelsens protokoll från 1908, (protokollen från första tiden 1890:- 1908 saknas).

Protokoll från församlingen i Åtorp från år 1877 samt från Degerfors från år 1888.

Pastor Sigurd Ahlbecks historik till kapellet 50-årsjubileum den 20 sept. 1941 med tillhörande brev från Pastor Nils Lundbeck.

Minnesanteckningar från Svartå kapells tillkomst och verksamheten framöver av Gustav Leander.

Efter studier av här nämnda material beslöts att Gustav Leanders detaljerade skildring skall ingå som jubileumsskrift med några kommentarer och tillägg av kommitterade.

Historik och minnesanteckningar från Svartå kapells tillkomst jämte spridda drag över verksamheten framöver.

Före 1891 fanns ej i Svartå någon predikolokal med undantag av en bönsal i en av flyglarna vid Svartå herrgård. Predikan hölls där vissa tider söndagsförmiddag kl 11. Predikan hölls av skolläraren, vars tjänst också innehöll att vara brukspredikant. Skolan var då helt fristående från kommunen och underhölls helt av brukets ägare, baron Leijonhjelm, samt ur en donationsfond skänkt av en äldre släkting till baronen vid namn Fock. Därav kallades skolan "Fockiska skolan".

Skolan uppläts ju också vid särskilda tillfällen även för frireligiösa möten och söndagsskolfester. Mest gynnade var ju Missionsföreningen på grund av att skolläraren tillhörde dem. Begärde metodisterna någon gång få använda skolan, blev det efter många om och men av nåd beviljat. Därför blev det för metodisterna att hålla till i gårdar och torp med sina möten. Det insågs ju allmänt, att skulle verksamheten fortleva och bedrivs, måste predikolokal byggas. Men hur och var? En ny tid för metodistförsamlingen bröt in i och med att Svartå församling sammanslogs med Degerfors år 1888. Därförut hade Svartå tillhört Åtorps krets i 22 år. Pastor Nils Lundbeck blev så vår förste gemensamme pastor. Ung, energisk och begåvad, därtill framsynt och oförskräckt. Pastor Lundbeck tog omedelbart upp frågan om byggande av ett kapell. Han samman kallade församlingsgubbarna för att rådgöra huru eller på vad sätt de skulle gå till väga för att förverkliga sin plan om ett kapell. Det fanns ju inget tomtområde i närheten i privat ägo. Hela området ägdes ju av Svartå Bruk. Det beslöts, att en deputation skulle uppvakta baron Lijonhjelm. Pastor Lundbeck och Andreas Arnesén blevo valda. Betjänt Winrot (själv metodist) blev ombedd, att med baronen rådgöra om passande tid för deputationen att få företräde. På höstsidan fullgjorde deputationen sitt uppdrag. De blevo mycket vänligt mottagna av baronen. Han sade sig förstå och inse behovet av möteslokal just för ifrågavarande ändamål, men han framhöll som sin mening, att när det nu finns flera föreningar på platsen, som är i samma läge, borde de gemensamt bygga ett bönehus, och då ställde han sig villig upplåta tomt samt bidra med en del som t.ex. slaggsten, som de skulle få gratis. En blunder begicks, att ej fribrev på tomten skrevs. Då deputationen rapporterade vad svar de fått med förslag om sambyggnad, blev det ett hejdlöst resonerande. Ifrågavarande föreningar voro: Metodistförsamlingen, Missionsförsamlingen och Evangeliska Fosterlandsstiftelsen. Nu blev det att sammankalla representanter för de olika föreningarna. I stort sett voro de alla glada över vad som redan blivit gjort. Olika förslag om lämplig byggnadsplats framkom, men så enades man om den plats där kapellet nu står. Kanske mest därför, att förvaltaren Kellmark föreslog den för att få kapellet på betryggande avstånd för att ej störa lugn och ro. Så var den viktiga detaljen ordnad. Värre blev det när det blev tal om hur det skulle byggas. Oräkneliga voro de förslag som framlades av mer eller mindre ljushuvuden. Pastor Lundbeck hade gjort en fin och praktisk ritning till kapellet (finnes i behåll ännu), men det förslaget var alldeles för fint och påkostat och för dyrt, något över 4.000:- kr. Så var det att försöka få fram ett godtagbart förslag. En missionshussal skall vara enkel och ljus och varm och lagom stor beräknad efter samhällets folk-mängd. Efter dessa synpunkter skulle förslaget utarbetas. Skollärare Lindgren ansågs som mest kvalificerad och han ombads att utarbeta ett förslag med hjälp av någon på området erfaren man, så kallad sakkunnig. Så kom då dagen då det nya förslaget skulle godkännas eller förkastas. Det blev ett hetsigt sammanträde. Förslagsställaren fick både ros och ris. Arkitekturen påminde om en stor ladugård eller magasin. Vackrast var fönstren. Ingen tambur, ingen mindre sal, som bruksstyrelsen hade förordnat med tanke på söndagsskolan, ingen vaktmästarebostad. Allt detta påpekades under sammanträdet, men det tolkades som utslag av högfärd och torsinne m.m. av minoriteten, att förslaget skulle godkännas var nog på förhand redan klart. Kostnadsberäkningen belöpte sig på c:a 3.000:- kr. Nu var den viktiga frågan löst. Nu blev det att sätta igång med förarbetet.

Först då grävning av grund och beslöts, att redan hösten 1890 få det arbetet utfört. Tre unga män, som under sommaren varit i Norrland och arbetat på sågverk, hade just då kommit hem. De tillfrågades om de ville åtaga sig grundgrävningen. De åtog sig arbetet och till jul var det klart. Så beslöts, att under vintern få all slaggsten uppkörd och det gällde massor. Då tillfrågades alla bönder närmast omkring, som hade dragare, om de ville offra några arbetsdagar för körning. Utan undantag lovade alla att bidra, fast mer och mindre, allt utan ersättning. Det kördes upp så mycket slaggsten, så det räckte väl och blev en stor del över, som låg kvar i många år. Ett vackert bevis på intresse och byggnadskassan sparades den utgiften.

Frampå våren 1891 sattes byggnationen igång. Entreprenörer blevo: för murning Karl Larsson, Baggetorp, för snickeri jämte inredning Jonas Peter, Vårbo, för målning Dahlberg, Fågelåsen, för plåtarbete Karl Johansson, Mullhyttan. I juli var tak, väggar och golv så pass färdiga, så den första gudstjänsten kunde hållas. Pastor Lundbeck, som verkat här i tre år, fick förflyttning till annan församling, till följd därav höll han nu sin avskedspredikan i det halvfärdiga kapellet. Plank upplagt på slaggsten blev förträffliga bänkar. Kapellet var överfullt av lyssnare. Inredningen var enkel, men förkunnelsen var fylld av kraft och ande. Pastorn var så glad, att det fortgått så långt med byggnationen, att han fick tillfälle att predika där. Det var ju han som tagit initiativet och fått lavinen igång, därför lever hans minne i tacksamhet hos många.

Söndagen den 20 september kl 3 e.m. förrättades invigning av det nu färdigbyggda kapellet. Kapellet var fullsatt till sista plats. Baron Leijonhjelm samt friherrinnan var närvarande. Prosten Ekström från Kvistbro höll invigningspredikan. Han var ombedd att rikta ett särskilt tack till baronen för välvilja och frikostiga bidrag. Det glömde prosten. Det blev en sådan underlig stämning. Alla väntade ju att något skulle sägas, men det var tyst. Det märktes också på baronen. Han såg ej glad ut. Det fick hjälpas upp senare. En deputation från kapellstyrelsen fick uppvakta baronen och framföra församlingarnas tack och uppskattning samt beklaga prostens glömska. "Drummel", sade baronen.

Så var det dags att taga kapellet i bruk. En ny fullständig styrelse tillsattes av nio personer, tre från varje församling. För metodistförsamlingen: Winrot, Sven Hjerpe och Karl Eriksson, Larsbo. För missionsförsamlingen: Banvakt C G Ny, skollärare Lindgren och G Olsson, Elgsjön. För Fosterlandsstiftelsen: Daniel Mörk, Lake och järnsynare Gust. Jansson. Det beslöts, att dessa tre föreningar skulle disponera kapellet var sin vecka med ombyte lördagsmiddag kl 12. För underhåll och skötsel av kapellet bar styrelsen gemensamt ansvar. Så började den ordinarie verksamheten. Förhållandet för eningarna emellan var gott och alla voro glada över, att de efter många års längtan, äntligen fått en gudstjänstlokal att få samlas uti. Så gingo åren och tiden flöt undan. Många växlingar av med- och motgång fingo vi uppleva. Tider av väckelse och framgång, men också tider av stiltje, ja, också tillbakagång. I stort sett får man nog säga, att samarbetet var gott. Motsättningar kunde ju ej alltid undgås. De gamla kämparna gingo bort och nya fingo träda in och arbetet kunde fortsätta.

Efter det att 18 år hade flytt varunder ej så mycket reparationer och underhåll behövt utföras med undantag av att hela golvet i kapellet måste brytas upp på grund av att det sjunkit. Bjälkarna fick förstärkas, kraftigare stöd och grundpelare och förstärkt grundmur med tanke på att i framtiden bygga läktare. Detta arbete utfördes 1906 på sommaren. En ny tidsbild från år 1909 och år framåt vill undertecknad försöka berätta, som äro av sådan betydelse och innebära så mycket av arbete och uppoffring, att den är värd att minnas av släkten som kommer. Det är ju klart, att vi voro glada åt kapellet och då särskilt de gamla, men vi yngre grändes över,

att icke pastor Lundbecks förslag antogs. Det förslaget var ju ej heller tillfyllest efter nutid, men det var ändå något däråt. Emellertid mognade tanken, att något måste göras för att få bostad till vaktmästare samt ett kök till kapellet. Det värsta var med eldningen. Den delades upp turvis, men det hände ibland då möte var utlyst och folket kom, att kapellet var låst och inget eldat. Den vars tur det var hade glömt. Lika opraktiskt var det om man skulle hålla en kaffefest. Två kaminer fanns ju, en vid vardera ytterväggen emellan första och andra fönstren med långa plåtrör, som möttes mitt upp i taket. Kaffet kokades på kaminerna, men det hände ibland, då prästen eller någon annan stod och talade, att båda kaffepannorna pöste över, då blev det fullständig cirkus. Så var det då, men tanken var född om en förändring till det bättre. Det dröjde ej så länge förrän förslaget väcktes om att så snart som möjligt komma till rätta med dessa missförhållanden. I början av maj 1909 höll kapellstyrelsen ett sammanträde till vilket jag gick med för att höra om frågan om tillbyggnaden togs upp till behandling, som jag visste varit på tal förut och till och med startat en insamling för. De hade den åsikten att de skulle samla in medel först, sedan bygga. Det är ju en sund tanke, men hur många år hade det då dröjt? Det var ej lätt att samla in 4.000:- kr eller mera och ärendet var brådskande. Som de hade andra frågor att behandla kom ej byggnadsfrågan med. Då de var färdiga för avslutning bad jag om tillåtelse att framföra ett viktigt ärende till styrelsen. Jo, det gick för sig. Ibland oss yngre församlingsmedlemmar har resonerats och talats om, att den tilltänkta tillbyggnaden av kapellet, som vi vet styrelsen redan tagit ställning till och i smått redan börjat en insamling för, är tycka vi av en sådan brådskande art, så jag är här för att bedja styrelsen snarast möjligt sätta igång och förverkliga ifrågavarande tillbyggnad. Daniel Mörk, som var ordförande, tog till orda. Han sade bl.a. "Jag har länge haft en tanke och grubblat över, o det ej vore klokt, att vi lämnade våra platser till yngre förmågor. Vi har ju nu hållit på i så många år och har väl försökt gjort vårt bästa, men åldern tager ut sin rätt. Jag är beredd föreslå, att vi gamla lämna plats för yngre. Med tanke på ombyggnaden förstår vi det tillkommer så mycket arbete och bekymmer så vi varken kan eller orkar med, så jag anser vi må överlämna till yngre krafter, som äro mera insatta i byggnationer och dylikt och har kraft och möjlighet att fullborda det vi smått börjat med." Allmänt instämmande. Jag tog tillfället att tacka farbröderna för de många årens arbete och omtanke om kapellet och verksamheten och försäkrade, att vi unga uppskattar och värderar dem för vad de utfört för samhället i övrigt. Det är för oss yngre en sporre och en plikt att träda in i arbetet och taga ansvar. Följande avgick ur styrelsen: Daniel Mörk, Joh. Mörk, Sven Hjerpe, Osk. Forslund. Kvarstående voro: Karl Johansson, Joh. Johansson, Karl Nordmark, C.G. Mörk och Gustaf Larsson. Karl Edlund ensam representerade Fosterlandsstiftelsen. En plats vakant för metodistförsamlingen. Denna plats tillsattes omedelbart. Gustav Leander blev invald. Styrelsen bestod då av de kvarstående samt den nyinvalde, summa sju.

I början av juni 1909 höll den nya styrelsen sitt första sammanträde för att välja ordförande, sekreterare och kassör. Till ordf. valdes Karl Johansson till sekr. Karl Nordmark och till kassör Gustav Larsson. Vid sammanträdet togs frågan upp om tillbyggnaden av kapellet. Nu voro alla eniga om att ofördröjligen sätta igång. På förslag av ordf. och Edlund, att vi på midsommarafton kl 4 på morgonen skulle mötas vid kapellet så många intresserade som möjligt och sätta igång med grundgrävningen. Leander blev anmodad att till dess ha ritningar och förslag färdigaför godkännande, eller ev. med några ändringar. Midsommaraftonen kom med sol och strålände väder och ovanligt många kom tillstädes med verktyg av alla de slag och alla voro muntra och glada. Först sjöngs psalmen "Din klara sol går åter upp" varefter ordf. ledde i bön samt höll ett kort inspirerande tal.

Sedan kom spadarna fram och gladare arbetslag är ej gott att finna. Kl 10 f.m. var grunden grävd och ritningar och förslag godkändes utan anmärkning. Omedelbart blev det att sätta igång och skaffa erforderliga material. Slaggsten till första våningen köptes av Svartå Bruk. Murtegel från Gropen. Allt trävirke av Trävarubolaget. Fönstren och dörrarna beställdes från Hasselfors. Genom disponent Bergmans tillmötesgående fingo vi låna murare och snickare från bolaget, vilket underlättade mycket. I mitten av augusti började byggnationen och i slutet av oktober var det i det närmaste färdigt. Sedan återstod målningen. Hela kapellet jämte bänkarna målades om också. Tillbyggnaden målades och tapetserades m.m. Två större kaminer sattes in. En i vardera främre hörnen med rökkanaler i väggen, som förenades i skorstenen. Målningsarbetet utfördes av målarmästare Jungberg från Degerfors med en kompis Gadd. Allt var färdigt så julottan kunde hållas. Någon invigning blev det ej av. Nu voro våra önskningsdröm en verklighet och styrelsen med flera voro glada och tackade Gud för att den så omfattande byggnationen var slutförd.

Hur stor kostnaden gick till kan tyvärr ej lämnas uppgift om, ty kassörens kassabok brann upp vid en eldsvåda vid Farmen 12/2 1914. Teckningslistor voro utlämnade och gåvor kommo in, så vi klarade arbetslönerna. Sedan blev det att gemensamt anordna fester, auktioner och insamlingar av alla de slag, men det gick ej med mindre än att anlita lånevägen. Edlund föreslog, för att slippa taga banklån att försöka låna av privata personer små handlån av vänner och bekanta. Edlund lovade styra om med det. Lånen togs mot revers med gällande ränta. Det dröjde ej länge förrän Edlund rapporterade, att han fått låna av 24 personer en summa på 2.100 kr. Nu kunde vi klara av det mesta av de större skulderna. Vi ämnade nu som förut i samförstånd gemensamt klara av våra skulder. Men det gick ej friktionsfritt. På ett sammanträde styrelsen höll den 27 febr. 1910 kom den ekonomiska frågan på tal. Det var ingen angenäm stämning. På ett föregående möte hade Leander väckt förslag om att dela upp skulden så att halva skulden svarade metodistförsamlingen för och den andra hälften missionsförsamlingen. Fosterlandsstiftelsen hade då upphört med sin verksamhet. Det blev en livlig diskussion för och emot. Till sist antogs förslaget om delning. Leander hade skrivit en lista och delat upp långivarna och föreslagit vilka som den eller den församlingen svarade för.

Efter ett och ett halvt år hade metodistförsamlingen klarat av sin skuld 1.050 kr. För missionsförsamlingen tog det längre tid. Så inträder en lugnare period med vissa förbättringar. 1915 installerades elektriskt ljus. 1918 byggdes läktare, som dess bättre ej blev någon kostnad för styrelsen. Karl Höglund skänkte ett lass virke något fanns ock i lager. Allt arbete utfördes gratis. Bänkar fanns från gamla bönsalen vid Herrgården, som vi togo reda på.

År 1935 blev också ett märkesår i Svartå kapells historia. Då beslöts av styrelsen om en ytterligare tillbyggnad av andra gaveln för att få en större tambur samt två enkelrum. Ett på nedre botten och ett rum en trappa upp jämte en större hall. Ritning och förslag gjordes av Leander, som också tog sikte på kapellets utseende för att behålla sitt arkitektoniska ursprung. Ja, till och med försköna det något genom frontbyggnaden, som avkortade den långa fasaden. Även predikstol och altarparti omändrades delvis efter förslag till det bättre. Vatten- och avloppsledningar indrogs. Centralvärme insattes. Pannrum grävdes och gjöts. Vaknästarebostaden byggdes delvis om och blev större. Ett rätt så stort byggnadsprogram. Detaljerade beskrivningar finnes dels i protokoll dels i kassabok där alla inkomster och utgifter för ovannämnda byggnation äro upp tagna, varför de ej uppräknas här.

Får nu avsluta denna min minnesteckning och historik över Svartå kapell och vissa perioder av verksamheten. Trots brister och ofullkomligheter torde den dock kanske fylla någon uppgift. och sprida något ljus över de flydda 66 åren. För egen del har jag intimt varit knuten till kapellet och verksamheten allt ifrån ungdomsåren. Mycken tid och kraft har måst tagas med, men det har ej gjorts som en tung plikt, utan av varmt intresse och vilja att göra mitt bästa har det trots allt tillfört mig både glädje och välsignelse ja, till och med uppskattning för det jag lyckats utföra. Må välsignelse från Gud alltid vila över vår verksamhet och att villighet att tjäna och samarbeta måtte fortgå som hittills

Önskar er broder

Gustaf Leander.

Avskrift direkt från manuskript
Svartå i september 1961
uw

Reparationer och förbättringar av kapellet utförda under de senaste åren:

År 1954: Installerades ny källa med tillhörande ledningar för vatten, värme, sanitär anläggning med tillhörande avlopp.

År 1955 - 1956: Nytt tak på kapellet. Det gamla materialet blev helt utbytt mot nytt, både takpapp och tegel med tillhörande rännor och stuprör.

År 1958: Gamla värmepannan utböts mot en större panna. Arbetet utfördes av firma Torsten Lundström, Linköping.

År 1961: Alltså i år har kapellet målats utvändigt. Det torde vara första gången det målats helt i vitt. Det är en glädje för oss alla, att kyrkan till sin 70-årsdag är målad och snygg, för att inte säga vacker där den står bland vackra björkar på vacker plats. För målningen svarade Börje Mörk och Nils Berger. Här

Här nämnda arbeten äro till största delen utförda som fritidsarbeten. Namn och tid på målare går ej att nämna i detta sammanhang. Detta är dock upptecknat i journal. Ett namn ensam i sitt slag är David Augustson, som genom insamlingslista finansierat omkostnaderna för målningen.

Något om tomtköp och lokalfrågor:

Efter väckelsen år 1920 ökade församlingens medlemsantal kraftigt. Ungdomsverksamheten hade även god framgång. Detta gjorde att församlingen bildade egen kvartalskonferens år 1925 med pastor Helmer Östlund som vårdhavande pastor tillsammans med Degerfors. Medlemsantalet var då något över 90.

Trots gott samarbete mellan de olika församlingarna var lokalfrågan någonting att räkna med, varför tanken på egen lokal diskuterades. Då nu förhållandena förändrats i samhället så att tomter fick köpas, köpte församlingen en tomt nämligen Kullen. Ritningar anskaffades, t.ex. Kumla Metodistkyrka. I april 1926 köptes ytterligare en tomt. Alltså hade församlingen nu två tomter och man kan fråga sig varför inget kyrkbygge kom till stånd. Tomtfrågan var ju löst och ritningar fanns. Svaret ligger i de dåliga tider med arbetslöshet och brist på medel, som nu hade inträtt. Detta förde också med sig att församlingsmedlemmar och ungdom flyttade till andra orter och även till Amerika för att söka sin utkomst. Samhället hade tillbakagång fram till år 1935 då bättre tider kom.

En annan sak i detta sammanhang var, att genom skollärare Edlunds avflyttning från platsen lämnade han ordförandeposten inom styrelsen och därmed också kassan från den då upplösta Lutherska föreningen. Protokoll 22/1 1933 § 3. I paragraf 4 samma protokoll 22/1 1933 läser vi följande: "Svartå Friförsamling hade genom Broder Öst framfört en önskan, att Metodistförsamlingen skulle övertaga en del av Friförsamlingens predikoturer, enär Friförsamlingen saknade egen predikant. Friförsamlingen ville som förut efter förmåga hjälpa till med den andliga verksamheten och utågs Br. Johansson och Leander att i samråd utse, eller vaka över, att ej olika talare annonserade sina möten på samma gång."

Från protokoll fört vid församlingsmöte med Svartå Friförsamling i Carl Mörks hem i Svartå den 4 juni 1949 § 6 heter som följer: "Beslutades att den del av kapellet, som församlingen är ägare av, överlåtes till metodistförsamlingen. Dock med förbehåll i händelse en missionsförsamling skulle komma till stånd i en framtid, den skall få disponera den del av kapellet, som församlingen har rätt till nu."

Alltså upphörde även Svartå Friförsamlings verksamhet helt. Av från början tre församlingar återstår nu endast Svartå Metodistförsamling.

Hur gick det med tomterna? Tomten Kullen såldes till en församlingsmedlem och tomten Sjöändan fick återgå till sin ursprunglige ägare nämligen Konsum Svartå, som ju också var samhällets önskan. Församlingen hade endast en erinran att göra vid försäljningen nämligen att köpa ny tomt för framtida behov. Protokoll av den 26 maj 1935: "Köp av tomt, Kapellstyrelsens protokoll 12/7 1940 § 3 "Frågan om inköp av kapelltomt upptogs till behandling. På grund av de osäkra förhållande som rådde hade länge bland styrelsen den tanken tagit fastare form, att det vore lyckligast för verksamheten, om vi hade vår samlingslokal på egen tomt, i stället för att den ägs av bolaget." Då kapellstyrelsens ekonomi ställde sig hindrande ivägen beslöts göra en hänvändelse till metodistförsamling och be denna att för sin räkning inköpa tomten, utan att detta på något sätt inverkar på övrig i kapellstyrelsen representerad föreningsrätt och del av kapellet. (se protokoll 11 okt. 1939 § 6) Frågan upptogs till behandling och församlingen tackade ja till erbjudandet. Kommitté tillsattes, tomtköpet verkställdes och församlingens förbehåll till styrelsen om inköp av tomt var infriad. Härmed var den 31 augusti 1943 Svartå kapell på egen grund och infastad i församlingens namn. Nämnas bör att kapelltomten är så stor tilltagen, att den skall rymma även pastorsbostad ja, även ungdomslokal, som ju redan finnes.

Då vi nu har lokalfrågorna ordnade och kapellet rustat och snyggt, lokaler för ungdomsarbetet, somerhem i vackert läge återstår dock bostad för pastorn, men vi ser med tillförsikt mot dess lösning antingen det blir genom bygge, köp eller hyra. En kostnadsfråga är det dock.

Efter denna kortfattade redogörelse kan man ställa sig frågan om vi har handlat rätt eller ej. Idag är det svårt att giva svar härpå men framtiden kan lättare avgöra och avgiva kritik. En sak äro vi dock glada över nämligen att församlingen är skuldfri. Detta har alltid varit församlingens rättesnöre genom tiderna.

Personal

Vaktmästare:	Före 1909	Augusta Kjellmark, Svartå
	1909 - 1911	W. Gustafsson, Hallsberg
	1911 - 1912	Augusta Johansson, Hinderstorp
	1912 - 1915	Emma o Gustaf Andersson, Svartå
	1915 - 1920	Hilda o Severin Hjerpe, Svartå
	1925 - 1936	Elsa o Johan Johansson, Svartå
	1936 - 1950	Gulli o Wilhelm Larsson, Svartå
	1950 och framöver	Estrid o Allan Andersson, Svartå
	1920 - 1925	Maria o Severin Hjerpe, Svartå
Förvaltningsråd:	Ordförande	Ernst Mörk
	Sekreterare	Severin Hjerpe
	Kassör	Erik Atterstig
	Ledamöter	Hilmer Anstensén
		Allan Andersson
		Karl Gröning
		Carl Mörk

Vårdhavande pastorer:

1957 - 1 sept. 1961 Majken och Bengt Hellgren
1 sept. 1961 tills vidare: Majken Hellgren.

När denna historik skrives går tanken tillbaka till alla dem, unga och gamla, systrar och bröder, som genom deltagande i form av gåvor av olika slag bidragit till kapellets underhåll under de 70 åren. Allt som göres av kärlek till Jesus äger sitt värde och skall evigt bestå.

Församlingen tackar och önskar Guds välsignelse över gärningen.

O, kom, kom, kom, kom, kom till den vitmalte kirke
O, kom till Guds fredlyste hus. End lyder saa tidt i mitt ø-re
klockeklemtet og granernes sus.

Svartå den 14 september 1961
Enligt uppdrag

.....
Ernst Mörk

.....
Erik Atterstig

Pastorer anställda vid Svartå Metodistförsamling
efter år 1880

Svante Svensson	till år 1882
Anders Andersson	" " 1885
G S Bergdal	" " 1888
Nils Lundbeck	" " 1891
N P Sandell	" " 1893
P Adelholm	" " 1896
August Berg	" " 1899
K Samuelsson	" " 1903
Em. Nilsson	" " 1906
J Johansson	" " 1908
L Ring	" " 1911
Johan Karlsson	" " 1915
Hultqvist	" " 1918
K Hellerstedt	" " 1924
H Östlund	" " 1929
S Elgström	" " 1935
J Lundblad	" " 1937
J Adelbert	" " 1939
S Ahlbeck	" " 1944
Gunnar Eriksson	" " 1946
P E Lager	" " 1948
R Christiansson	" " 1950
Sven Eriksson	" " 1956
A J Christoffersén	" " 1957
Majken o Bengt Hellgren	" " 1961
Majken Hellgren	" " 1964
Sven Törnblad	" " 1967
Roland Kjellberg	" " 1970
Fredrik Jonsen	" " 1980
Jan-Åke Barwing	" " 1982
Ralf Engstrand	" " 1984
Kjell Nilsson	" " 1986
John Lindborg	" " 1987

TILLÄGG TILL HISTORIK ÖVER SVARTÅ KAPELL.

Utöver de reparationer och förändringar som skett då nämnda historik upprättats, har en del ändringar och förbättringar vidtagits.

Väggen bakom altarpartiet har ändrats så, att den gamla fönstmålningen och det gamla träkorset ersatts med respektive tapet och ett nytt träkors med belysning bakom. Vidare har de gamla obekväma bänkarna bytts ut, mot andra, bättre bänkar, med stoppade plyschklädda sitsar. Lokalen har också målats om i vacker ljusgrön färg, vilket gör att lokalen har en vacker, ljus och på samma gång rogivande interiör. Ny belysning har ~~blivit~~ installerats. Bestående av fyra vackra takkronor, som skänkts av "Familjen Albert Anstensen". Dessa åtgärder vidtogs under 1970-talet. Under 1986 gjordes ännu en stor satsning på kapellet, då man anslöt sig till Kommunens vattenledningssystem, grävde nya avloppsledningar med ny reningsbrunn, samt anordnade ny handikapvänlig toalett. Dessutom anordnades en ramp vid ingången för rullstolsbundna och bredare och bättre nya ytterdörrar monterades in. En satsning som kostnadsberäknats till omkring 90.000;- kronor. I samband utfördes många frivilliga arbetstimmar av församlingens medlemmar. Då Kapellet, tillsammans ^{med} Svartå Gamla Skola, är samhällets äldsta kulturhus, är det av stort intresse att det kan underhållas och vara samhället till glädje och gagn i fortsättningen. Som en parentes kan nämnas att alla dessa reparationer och förbättringar skett utan att behöva skuldsätta lokalen, vilket kan tillskrivas många Svartåbors generositet, med gåvor och arbetsinsatser.

DEN KYRKLIGA VERKSAMHETEN I SVARTÅ.

Härnedan upptecknade händelser inom den Metodistiska verksamheten i Svartå, är minnesanteckningar gjorda av Nils Larsson som han erhållit vid samtal med gamla medlemmar som var med på den tiden då verksamheten började.

Någon gång under 1860-talet började en familj Öhrn i Åtorp att ha Metodistisk verksamhet där, denna spred sig bl. a. till Svartå.

I Svartå började man hålla möten vid Björktorpet, väster om sjön Stora Björken. Detta hände under senare delen av 1860-talet.

Arrendatorn vid Björktorpet var med om att bilda Nysunds Metodistförsamling år 1870. Till denna församling anslöt sig Metodisterna i Svartå.

I Svartå mötte verksamheten motstånd från den som drev krogrörelse på orten. De som anslöt sig till metodisterna slutade att gå på krogen och började att verka för nykterhet, vilket Krögaren inte såg med blida ögon. Han gick till Baronerna på Svartå Herrgård och anmälde att man upplät Björktorpet för Gudstjänster. Arrendatorn blev då kallad till Herrgården för förhör. Då han redogjort för vad som tilldrog sig på mötena beordrade Baronerna honom, som han kände som en flitig kyrkbesökare från Gudstjänster i bönsalen vid Herrgården, att hålla ett möte med gårdsfolket, varpå han kallade in dem till det s.k. Vapenhuset. Efter mötet, där sång, bön och bibelläsning förekom, sade Baronerna att går så här till så får ni hålla så många möten ni vill bara ni inte missköter gården och utför sämre arbete. Därefter kunde verksamheten fortsätta i lugn och ro.

I detta sammanhang kan nämnas att denna verksamhet spred sig vidare ut mot Värmland så att den bildades församlingar t.ex. i Degeberfors, Karlskoga, Björneborg, värmlands-Såby, Kristinehamn m.fl.

I Svartå fanns också en Missionsförening som bedrev en livlig verksamhet. Till denna hörde några av tjänstemännen som var anställda vid järnvägen i Svartå. Denna förening hade sina möten ofta vid Herrgården i gårdens bönsal. Metodisterna hade sina möten i Torpstugorna för det mesta. Därför insåg man snart att en predikalkal behövdes i samhället. Hur den tillkom finns berättat i en av Gustav Leander upprättad redogörelse som bifogats denna historik.

När Missionsföreningen, som tillhörde Missionsförbundet bildades finns inga protokoll på, därför att dessa har, enligt uppgift av Robert Söderberg, Ärnäs, klippts bort ur protokollsboken av någon anledning. Den lär dock ha bildats år 1870 vid Åbytorp och året 1875 startat verksamhet i Svartå samhälle. Från denna tid och ett srycke in på 1900-talet var denna förening ganska livskraftig, med regelbundna möten och en i likhet med Metodistförsamlingen livlig söndagsskoleverksamhet. På den tiden var det kutym att barnen skulle gå i söndagsskola.

Sedan Svartå kapell hade byggts flyttades verksamheten dit och hur lokalen användes och vårdades finns med i ovan nämnda av Gustav Leander bifogade redogörelse.

Under första delen av 1900-talet avtog föreningens verksamhet mer och mer, för att upphöra helt år 1940.

Dessförinnan hade Svenska Fosterlandsstiftelsen upphört med sin verksamhet. Den söndag Stiftelsen disponerade kapellet utnyttjades av Svenska kyrkan för en Gudstjänst. Ibland höll Kyrkan sin Gudstjänst i bönsalen vid Herrgården och då kunde någon annan använda kapellet.

Sedan dessa båda föreningar upphört med sin verksamhet är Metodistförsamlingen den enda som har regelbunden verksamhet i Svartå kapell med möten samt ungdomsverksamhet i form av söndagsskola G.G.- och Juniorverksamhet.